

DIUMENGE DE RAMS (B)
Homilia del P. Josep M. Soler, abat de Montserrat
5 d'abril de 2009
Fl 2, 6-11

Estimats germans i germanes:
Estem celebrant el Misteri del diumenge de Rams i de la Passió del Senyor. El nucli d'aquest Misteri va des de l'aclamació de Jesús com a Messies i Rei, amb què hem iniciat festivament la nostra assemblea, fins a la mort en creu i a la sepultura de Jesús que ens ha proclamat el text evangèlic de sant Marc. Però si l'aclamació a Jesús amb els rams a les mans i el relat de la seva passió tenen una dimensió amagada i significativa alhora és perquè hi ha un altre fet que els amara i els dóna sentit: la naturalesa divina de Jesús i la seva resurrecció d'entre els morts.

Sintetitzo bé la dimensió profunda d'aquest diumenge el fragment de la carta als cristians de Filipis que hem llegit. Sant Pau hi reproduïx un himne cristià que ens fa entendre perquè podem parlar de "celebració" davant la tortura i l'assassinat de Jesús. Us proposo d'aprofundir aquest text de l'Apòstol, en l'any que l'Església es

proposa de conèixer més el pensament de sant Pau. I us proposo, encara, de resseguir el text paulí tot contemplant la creu que presideix el nostre altar de Montserrat. Aquesta creu, amb tots els seus elements figuratius, plasma bellament el sentit de la passió i la mort del Senyor, i el do que és per a la humanitat.

L'himne que reproduïx sant Pau comença dient-nos qui és en el seu ésser profund aquest Jesús que va a la creu. És *de condició divina*. Per això, la seva existència manifesta Déu d'una manera visible. Aquesta *condició divina* és representada simbòlicament en la nostra creu. Dalt de tot, d'entre uns núvols que representen l'esfera divina, surt una mà, que evoca la del Pare del cel invisible. Aquesta mà té el dit índex estès, senyalant cap a la talla tan bonica que representa Jesús crucificat. Aquest dit és una figura de l'Esperit Sant; la litúrgia l'anomena "dit de Déu" (Himne "Veni Creator") perquè amb la seva força porta la història de salvació. La *condició divina* de Jesucrist és representada simbòlicament, doncs, amb una al·lusió a la Santa Trinitat.

Aquesta *igualtat amb Déu*, Jesucrist no se la *volgué guardar gelosament*, podríem dir còmodament, egoísticament. Al contrari, *s'abaixà i es féu home*. Va fer a l'inrevés d'Adam. Segons el relat del Gènesi, Adam, que era només un home, es va voler fer igual a Déu (Gn 3, 4) i això fou la causa dels seus mals i de la seva mort. En canvi, Jesús, no guardant-se *gelosament la seva igualtat amb Déu* i fent-se *semblant als homes*, refà el camí de la humanitat i la porta a la seva dignitat plena i a la immortalitat. Aquest ser realment home, *com un home qualsevol*, ens és mostrat, en la nostra imatge, pel cos nu del Crist, amb una musculatura perfecta i, encara, amb la seva condició mortal, en el moment d'expirar. L'abaixament del qui era *de condició divina* no s'atura en el fer-se *com un home qualsevol*, sinó que arriba fins a fer-se humilment *obedient* al pla diví profetitzat en l'Antic Testament i a abaixar-se fins a *acceptar* de morir amb la mort més vil: la *de creu*. El fons de l'abaixament és compartir la mort amb els milions i milions d'homes i de dones que han existit i existiran. Per això, la tradició cristiana veu simbòlicament la creu plantada sobre el sepulcre d'Adam; és una manera de dir

que la creu de Jesús capgira la sort del primer pare i queda plantada sobre cada persona que mor. És la solidaritat de Jesús amb la condició mortal de la humanitat. La nostra imatge ens presenta precisament la figura d'Adam mort als peus del crucificat.

Però, hi ha més. Després del moviment descendent fins a la mort més ignominiosa, l'himne que ens transmet sant Pau conté un moviment invers, d'elevació. *Déu l'ha exalçat, diu el text. És una referència concreta a la resurrecció. Però fent-nos veure que no ha tornat simplement a la vida terrena, sinó que amb la seva humanitat transfigurada ha tornat a la glòria divina* –“seu a la dreta del Pare”, direm en el Credo-- i ha rebut el *nom que està per damunt de tot altre nom*. És a dir, li ha estat conferit no sols un títol sinó una dignitat ben real. Perquè és una referència al *nom* de Senyor, la paraula utilitzada en la tradició jueva per expressar el nom impronunciable de Déu. D'aquesta manera, sant Pau ens fa veure com la senyoria de Déu sobre tot l'univers es revela en Jesús i en la seva humiliació extrema de la creu. Una humiliació, però, que es transforma en exaltació i fa que el gest d'adoració i d'homenatge degut només a Déu s'adreci també en endavant a Jesús, el Senyor, en el qual Déu es revela i actua. La dimensió d'exaltació, que és inseparable de la resurrecció, és representada en la nostra creu per mitjà de la corona, de les paraules “Rex” (Rei) –que remet al títol de la creu-- i de l'òpal que hi ha sobre el cap del crucificat. La crucifixió i la mort de Jesús no són simplement un accident, sinó *poder de Déu per a salvar* (cf. Rm 1, 16), per això tot està embolcallat amb l'esfera divina representada per la noblesa aurífica que vesteix la creu i la fa resplendent.

Aquesta exaltació no és sols a favor de Jesús, és en bé de tota la humanitat. Perquè a la creu veiem com l'amor de Déu –de manera semblant a l'amor humà-- manifesta tota la seva intensitat en el sofriment. Aquest amor diví fa que la creu estigui plantada en nosaltres, en cada persona, com a mostra de solidaritat del Crucificat amb el nostre sofriment i la nostra mort i com a ensenyament que ens ajuda a donar-hi sentit. Contemplant el Crist Senyor crucificat, comprenem que també nosaltres podem ser, per do diví, transformats de la nostra precarietat, del nostre pecat, de la nostra condició mortal. Perquè la creu és vivificadora. En aquest sentit, la creu és el nou arbre de la vida que aplega entorn d'ell el Poble de l'aliança segellada en la sang de Jesucrist. La nostra creu de l'altar ho simbolitza amb les dues persones que constitueixen l'Església naixent entorn de la creu: Santa Maria, la Mare de Jesús, i l'apòstol sant Joan. La vida del Crucificat ens ve per mitjà d'acollir l'Evangeli; per això, a la part oposada a la del crucificat, en els extrems dels quatre braços de la creu de l'altar hi són representats els símbols dels quatre evangelistes. Al centre, hi ha un medalló amb el rostre de Jesús –*el cep veritable*-- del qual parteixen una sèrie de sarments carregades de fruits (cf. Jo 15, 1). Ens indica que el Crucificat Ressuscitat és donador de vida i ens transforma en deixebles vitalment units a ell i vivificats per l'Esperit. És el capgirament total de la sort d'Adam. Aquest fruit és contingut precisament en l'Eucaristia. Reconeguem-hi la presència de *Jesucrist, el Senyor*, i deixem que ens ensenyi a donar fruits de vida a *glòria de Déu Pare*.